

ALTABIZKARKO KANTUA.¹

NOR BERE ECHEAN IZAN BEDI NAGUSI.

Oiyuska bat eranzun da Euskaldunen mendiyetan!
 Echeko-jauna zut-zutik zeguen bere atietan;
 Aditu du ta esan du: ¿Zér da gure lur onetan?
 Eta alcharik chakurra, lotan zeguen oñetan,
 Nastu du Altabizkarko inguru dena zaunketan.

Ibañetako mendiskan arbazt-ots bat da sentitzen;
 Arkaitzak ezker-eskui joaz dator ugaritzen;
 Armada batek dakarren burrundara da urbiltzen.
 Gureak mendi gañetan orain ari dira biltzen,
 Eta echeko-jauna ez da dardak zorroztez gelditzen.

Emen dira! emen dira! o! zér lantzazko sasiya!
 Banderaz ezarriya da lur urrutiko guziya.
 Ayen armaren distirak milla chimisten argiya
 Botatzen dute ta bista begira galdu zait iya.
 «Ikusi bitza ikusi! ikusi bitza, nausiya.»

—Zenbat dira, aurra; kontaitzak ongi.

—Dira bat, bi, iru, lau, bost,
 Sei, zazpi, zortzi, bederatzi,
 Amar, amaika, amabi,

(1) Composicion premiada en las fiestas euskaras celebradas en Elizondo en 1879.

Amairu, amalau, amabost, amasei,
 Amazazpi, emezortzi,
 Emeretzi, ogei.

Ogei ta millak ta millak dira bidean onera;
 Denbora galduko degu kontatzen jartzen bagera.
 Batu ditzagun indarrak, arkaitz aundiyak atera,
 Eta sartzen diranean gure mendiyen oñera,
 Amil zaizkagun lertzeko beren buruben gañera.

Iparreko gizon oyek ¿zertan ziran gerran asi?
 ¿Zertan zuten Españiya pakean zeguela nasi?
 Arkaitzak amildu dira; ezurak zaizkate autsi;
 Aragiak daude dardar puskatuak, zapalduak;
 Orrelako sarraskirik ez du ikusi munduak.

Korri, korri, oiñezko ta Karlomanoren zaldunak,
 Euk ere bai dantzatubaz kapa gorriya ta lumak.
 Illoba Roldan illa dek, orra zangar aren famak.
 Orain, Eskaldunak, ea! laja-ta arkaitzen lanak,
 Dardaz akaba ditzagun igesi dijoazenak.

Badijoaz! badijoaz, illak utzi ta biziyak.
 Orra ayen edertasuna ta beren arrokeriyak.
 ¿Non dira lengo banderak eta lantzazko sasiyak?
 Armetan ez da chimistik, odolez dira bustiyak.
 Badijoaz! badijoaz! iya joan dira guztiyak.

—¿Zenbat dira, aurra? kontaitzak ongi.

—Dira ogei, emeretzi,
 Emezortzi, amazazpi,
 Amasei, amabost,
 Amalau, amairu,
 Amabi, amaika,
 Amar, bederatzi,
 Zortzi, zazpi, sei, bost,
 Lau, iru, bi, bat.

Bat ere ez da ageri, bakarrik gelditu gera.
 Echeko-jauna joan leike chakurrarekin etchera,
 Emaztea eta aurrak zorionez laztantzera;
 Dardak garbitu-ta adar zorroetan alchatzera,
 Eta beren gañean lo egiñaz deskantsatzera.

OBIDEA.

Gabaz arrano sallak dirade bilduko
 Eta gorputzak jaten dira ibillduko;
 Mami puskak bistatik dirade galduko,
 Bañan ezurak beti dira azalduko.

RAMON ARTOLA.

NABARRA EN LA EUSKAL-ERRIA.

SANTUARIO DE SAN MIGUEL DE EXCELSIS.

(CONTINUACION).¹

En el rectángulo ó cuadrilátero central que ocupa la Virgen con su Divino Hijo, deja la aureola ovalada que la circunda cuatro enjutas. Llénanlas las cuatro figuras que corresponden á los cuatro Evangelistas, y en el orden que prescribe la iconografía de las Iglesias latina y griega, á saber: el toro figurativo de San Lúcas, en lo bajo, á la izquierda; el leon que simboliza á San Marcos, en lo bajo, á la derecha; el águila, figura de San Juan, en lo alto, á la izquierda; y el ángel, emblema de San Mateo, en lo alto, á la derecha. Cada una de estas figuras, de esmalte perfilado de oro y con la cabeza de alto-relieve,

---

(1) Véase pág. 563 del tomo XIV.